

УДК 338.48:657.01

**Владислав Зотов**

студент III курсу, спеціальності 242 «Туризм»

*Науковий керівник:***Сергій Цвілий**

канд. екон. наук., доцент

доцент кафедри туристичного, готельного та ресторанного бізнесу  
Національний університет «Запорізька політехніка»

## ТЕХНОЛОГІЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОГО БЮДЖЕТУВАННЯ В УПРАВЛІННІ БІЗНЕСОМ ТУРИСТИЧНОГО МСП

Технологія результативного бюджетування постійно еволюціонує та має свої особливості впровадження в конкретній туристичній організації. Не зважаючи на відсутність єдиної методики, процедур й інструментів, можна виділити елементи, що її відрізняють від інших концепцій бюджетування [2]. У самому загальному вигляді результативне бюджетування є системою розробки (виконання) бюджету, що відображає зв'язок між планованими (здійсненими) бюджетними видатками та очікуваними (досягнутими) результатами. Базова ідея технології полягає у контролі відповідності витрачених ресурсів та отриманих результатів, оцінці значущості та економічної ефективності конкретних бізнес-напрямків туристичних МСП [1].

Метою є обрання шляхів реалізації технології результативного бюджетування для ефективного і швидкого післявоєнного відновлення бізнесу туристичних МСП.

В ході результативного бюджетування, необхідно: здійснювати вдосконалення методів планування бюджетних витрат на основі вимог кінцевого результату (1); вести регулярний облік їх ефективності (2); складати бюджетні заявки на підставі альтернативних методів досягнення цілей у рамках результативного бюджетування (3); закріпити вимоги кількісної оцінки якісних результатів (4); трансформацію від

програмно-цільового підходу до результативного бюджетування здійснювати на базі розширення самостійності бізнес-одиниць МСП (5) [3]. Слід додати, що перехід до результативного бюджетування потребує не лише контролю за правильністю витрачання коштів, а й оцінки результативності використання у певний період часу.

Для ефективного і швидкого післявоєнного відновлення бізнесу менеджменту туристичних МСП рекомендовано для застосування одну з двох моделей реалізації технології результативного бюджетування: централізовану для мікро- та малих компаній («згори донизу») і децентралізовану для середніх фірм («знизу догори»).

В підсумку, для впровадження результативного бюджетування кожне окреме туристичне МСП має безліч факторів впливу на бізнес, сукупність яких визначить шлях до вибору певної стратегії: радикальної, стратегії активної трансформації, стратегії поступової трансформації. Доцільно підкреслити, що важливу роль при виборі перспективної стратегії бюджетування має відіграти фактор децентралізації управлінських та фінансових повноважень в системі менеджменту МСП.

*Ключові слова:* результативне бюджетування, МСП, туристичне підприємство.

### Список використаних джерел

1. Оцінка фінансового потенціалу як визначального фактору розвитку підприємства / Жерлцін Д. М., Левицький С. І., Михайлик Д. П., Оглобліна В. О. // Матеріали VI Міжнар. конфер. зі стратегій, моделей та технологій управління економічними системами (SMTESM 2019). URL: <https://www.atlantis-press.com/article/125917650>.
2. Метеленко Н. Г. Фінансові складові в системі економічної безпеки промислового підприємства / Метеленко Н. Г., Оглобліна В. О. // Ефективна економіка. – 2018. – Вип. 5. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6719>.
3. Tsviliy S. Itroduction of process management into the management system of the tourist company on the basis of informatization of business processes / Tsviliy S., Vasylychev D., Gurova D. // The role of technology in the socio-economic development of the post-quarantine world : monography; ed. Magdalena Gawron-Lapuszek, Andrii Karpenko. – Katowice, 2020. – S. 37–46.